

**JALKAVÄKIMIINOJEN KÄYTÖN, VARASTOINNIN, TUOTANNON JA SIIRRON
KIELTÄMISESTÄ JA NIIDEN HÄVITTÄMISESTÄ TEHDYN YLEISSOPIMUKSEN
IRTISANOMINEN; SOPIMUKSEN SOVELTAMISESTA ANNETUN LAIN KUMOAMISESTA
ANNETUN LAIN VOIMAANTULO****Asian tausta**

Hallitus päätti 1.4.2025 käynnistää valmistelut Ottawan sopimuksen irtisanomiseksi. Linjaus perustui Puolustusvoimien selvitykseen sekä puolustusministeriön ja ulkoministeriön virkavalmisteluun. Valtioneuvosto antoi 28.5.2025 hallituksen esityksen sopimuksen irtisanomisesta. Irtisanominen perustui Suomen puolustuksen tarpeisiin heikentyneessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa. Esityksessä ehdotettiin myös tehtäväksi sopimuksen irtisanomisesta aiheutuvat muutokset rikoslakiin, pakkokeinolakiin sekä sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annettuun lakiin.

Suomi irtisanoi Ottawan jalkaväkimiinasopimuksen 10.7.2025. Suomi ilmoitti irtisanomisesta sopimuksen kaikille muille sopimuspuolille, sopimuksen tallettajalle eli Yhdistyneiden kansakuntien (YK) pääsihteerille ja YK:n turvallisuusneuvostolle. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden siitä, kun tallettaja on vastaanottanut irtisanomiskirjan, eli 10.1.2026. Sopimuksen irtisanominen ei vaikuta Suomen muihin kansainvälisen oikeuden mukaisiin velvoitteisiin, kuten kansainvälisen humanitaarisen oikeuden velvoitteisiin, joita noudatetaan jatkossakin. Suomi tukee jatkossakin Ottawan sopimuksen humanitaarisia päämääriä ja jatkaa tukeaan humanitaariselle miinatoiminnalle.

Voimaantulo

Sopimuksen 20 artiklan mukaan irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut irtisanomiskirjan eli 10.1.2026.

Eduskunta hyväksyi jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain kumoamislain, lain rikoslain 11 ja 15 luvun muuttamisesta, lain pakkokeinolain 10 luvun 3 ja 17 §:n muuttamisesta sekä lain sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain 140 §:n muuttamisesta 19.6.2025 (HE 56/2025 vp, EV 84/2025 vp). Tasavallan presidentti päätti sopimuksen irtisanomisesta 4.7.2025. Irtisanomisesta johtuvat lakimuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kun sopimuksen irtisanominen tulee voimaan. Niiden voimaantulosta säädetään siten valtioneuvoston asetuksella.

Laintarkastus

Asetusehdotukset on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

Toimivalta

VNOS 3 § 3 kohta.

- 1) Laki jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain kumoamisesta (844/2025) 2 §
- 2) Laki rikoslain 11 ja 15 luvun muuttamisesta (845/2025), voimaantulosäännös
- 3) Laki pakkokeinolain 10 luvun 3 ja 17 §:n muuttamisesta (519/2025), voimaantulosäännös
- 4) Laki sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain 140 §:n muuttamisesta (846/2025), voimaantulosäännös

Esitys

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto antaisi asetuksen jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan-saattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain kumoamisesta annetun lain voimaantulosta sekä asetukset rikoslakiin, pakkokeinolakiin sekä sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annettuun lakiin tehtyjen muutosten voimaantulosta. Asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan 10 päivänä tammikuuta 2026.